IPN BU 001708/3369

Wrzej. 3566 4x4

WYŻSZA SZKOŁA OFICERSKA MSW
im. F. Dzierżyńskiego

Robert Szczepaniak 14 WRZ. 2011

Tajne

PRACA DYPLOMOWA

IPN 001708/3369

LEGIONOWO 198

strona: 0000-0003

IPN BU 001708/3369

WYŻSZA SZKOŁA OFICERSKA MSW
im. F. DZIERŻYŃSKIEGO
STUDIUM ZAOCZNE

TAJNE

Egz. Nr 1

Chor. Irena PIETRASIEŃSKA

BIBLIOTEKA
Wyższej Szkoły Oficerskiej
im. F. Dzierżyńskiego MSW
w Legionowie
Nr ewid. 35664/4

NIELEGALNA ORGANIZACJA

pn.

„ SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA "

3408

PRACA DYPLOMOWA
NAPISANA
W
KATEDRZE II
POD NAUKOWYM KIEROWNICTWEM
płk mgr Stefana RAPAŁŁO

Wykonano w 2 egz.

LEGIONOWO, 1988 ROK

IPN BU 001708/3369

S P I S T R E Ś C I

STRONA :

W S T Ę P ..... - 1

I. GENEZA, ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE, CELE I ZADANIA „SW" ..... - 4

1. Geneza „SW" ..... - 4
2. Założenia programowe ..... - 9
3. Cele i zadania „SW" ..... - 23

II. SOCJOTECHNIKA DZIAŁANIA „SW" ..... - 26

1. Struktura organizacyjna ..... - 26
2. Działalność propagandowa i wydawnicza ..... - 31
3. „Obrona i samoobrona" - koncepcje terrorystyczne ..... - 39
4. Stosunek do innych ugrupowań antysocjalistycznych ..... - 42
5. Budowa współdziałania z grupami antysocjalistycznymi w krajach socjalistycznych ..... - 48

III. POWIĄZANIA „SW" Z ZACHODNIMI OŚRODKAMI DYWERSJI POLITYCZNEJ ..... - 50

ZAKOŃCZENIE ..... - 62

BIBLIOGRAFIA ..... - 72

A N E K S ..... - 73

IPN BU 001708/3369

W S T Ę P

Założeniem niniejszej pracy jest przedstawienie genezy, założeń programowych oraz form i metod działalności jednej z nielegalnych organizacji pod nazwą „Solidarność Walcząca", w latach 1982 - 1987, przede wszystkim zaprezentowanie zagrożeń wynikających z działalności tej struktury konspiracyjnej.
Podstawą pracy były materiały publikowane przez „Solidarność Walczącą" oraz opracowania udostępnione w Biurze Studiów SB MSW.

„Solidarność Walcząca" to ugrupowanie ekstremalne, stawiające na konfrontację z władzą wszelkimi możliwymi sposobami i dążące do zmiany ustroju w Polsce. Twórca i ideolog tej organizacji K. MORAWIECKI do działalności politycznej włączył się w 1979 r. w ramach wrocławskich struktur KSS-KOR. Już w tym okresie należał do grupy najbardziej radykalnych działaczy, których cechowała szczególna wrogość do ustroju socjalistycznego, partii komunistycznych i ZSRR. Skupił on wokół siebie zdeterminowanych zwolenników walki z władzą państwową w Polsce. Od początku działalności konspiracyjnej wypowiada się za stosowaniem b. ostrych form walki, ujawniając się również jako zwolennik stosowania terroru politycznego. Znajduje to wyraz w programie organizacji „SW", który odznacza się w stosunku do innych struktur konspiracyjnych i grup antysocjalistycznych

IPN BU 001708/3369

4

największą agresywnością. Działacze „SW" jednoznacznie deklarują swój antykomunizm i antyradzieckość oraz głoszą hasła konieczności zmiany ustroju polityczno-społecznego w Polsce i w innych krajach socjalistycznych. Niebezpiecznym trendem w działalności omawianej organizacji są szeroko rozbudowane powiązania z wrogimi ugrupowaniami emigracyjnymi oraz skrajnie prawicowymi organizacjami na Zachodzie, powiązanymi z amerykańskim systemem dywersji politycznej. Z politycznego punktu widzenia niebezpiecznym kierunkiem działania „SW" jest próba propagandowego oddziaływania na ugrupowania wojsk radzieckich stacjonujących w Polsce oraz nawiązywanie w Czechosłowacji kontaktów z uczestnikami „Karty 77" 1/.

W działaniach propagandowych przywódcy „SW" wykorzystują m.in. doświadczenia zgromadzone przez NSZZ „Solidarność" w okresie jego legalnego działania. Obserwuje się stosowanie podobnych technik propagandowych i sposobów manipulowania nastrojami społecznymi. Szczególną uwagę „SW" przywiązuje do działalności propagandowej skierowanej na młodzież.

Motto „SW" - „Walka o serca i umysły" jest wyrazem dążeń do indoktrynacji młodego pokolenia.

1/ „Karta 77" - wydana w styczniu 1977 r. po podpisaniu przez rząd CSRS porozumień helsińskich. W dokumencie programowym zw. manifestem określono cele i zadania. W/g założeń programowych głównym celem uczestników "Karty 77" jest ochrona praw człowieka, środowiska naturalnego itp.

IPN BU 001708/3369

Wymienione kierunki i cele działania organizacji „Solidarność Walcząca" stanowią zasadnicze tło rozważań zawartych w niniejszej pracy.

W szczególności zwrócono uwagę na genezę „SW", jej założenia programowe, inicjatywy i działania przez nią podejmowane oraz współpracę z innymi nielegalnymi organizacjami krajowymi i ośrodkami zagranicznymi.

strona: 0005

IPN BU 001708/3369

6

I. GENEZA, ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE, CELE I ZADANIA „SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ".

1. Geneza „Solidarności Walczącej".

Struktura konspiracyjna pn. „Solidarność Walcząca" wykształciła się organizacyjnie w okresie czerwca - listopada 1982 r. we Wrocławiu w zespole osób, które prowadziły działalność konspiracyjną w ramach Regionalnej Komisji Strajkowej NSZZ „Solidarność" Dolny Śląsk, powstałej w grudniu 1981 r. po wprowadzeniu stanu wojennego. Twórcą, ideologiem i organizatorem tej struktury konspiracyjnej był Kornel MORAWIECKI, który w ramach RKS NSZZ „S" Dolny Śląsk, pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego do spraw propagandy.

Kornel MORAWIECKI od szeregu lat związany był z ugrupowaniami antysocjalistycznymi działającymi na terenie Wrocławia, prezentujący orientację antyradziecką. /Notka biograficzna K. MORAWIECKIEGO - załącznik nr 4/. W 1979 r. K. MORAWIECKI włączył się w prace redakcyjno-wydawnicze nielegalnego czasopisma pt. „Biuletyn Dolnośląski", wydawanego przez Dolnośląski Klub KSS-KOR.

Trzon redakcyjny tego pisma tworzyli w tym czasie znani współpracownicy KSS-KOR : Piotr

IPN BU 001708/3369

STARZYŃSKI, Zenon PAŁKA i Aleksander GLEICHGE-WICHT. Po strajkach w sierpniu 1980 r. K. MORAWIECKI wspólnie z Janem WASZKIEWICZEM dokonali przejęcia redakcji „Biuletynu Dolnośląskiego" wchodząc jednocześnie w krąg tzw. wydawnictw niezależnych Zarządu Regionalnego NSZZ „S" Dolny Śląsk.

Pismo to, od czasu zdominowania jego przez K. MORAWIECKIEGO, zaczyna mieć coraz bardziej charakter antypaństwowy i antyradziecki. W 1981 r. na łamach tego pisma opublikował ulotkę, której adresatami byli żołnierze Armii Radzieckiej, stacjonujący w Polsce. Niezależnie od opublikowania w tym piśmie, ulotkę tę powielił oddzielnie i rozkolportował kanałami kolportażowymi NSZZ „S".

Wpływy K. MORAWIECKIEGO w dziale propagandowo-wydawniczym Zarządu Regionalnego systematycznie wzrastały. Jesienią 1981 r. zaczyna ukazywać się pod jego redakcją nielegalne czasopismo pt. „Z dnia na dzień. Serwis Informacyjny Zarządu Regionalnego RKS NSZZ „S" Dolny Śląsk" [1/].

1/ Czasopismo to ukazuje się nieprzerwanie do chwili obecnej, będąc organem tzw. Regionalnej Komisji Strajkowej NSZZ „S" Dolny Śląsk, struktury konspiracyjnej uznającej zwierzchnią rolę tzw. Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej. Przewodniczący RKS NSZZ „S" Dolny Śląsk - Marek MUSZYŃSKI wchodzi w skład TKK.

IPN BU 001708/3369

8

Publikując niesprawdzone, mało wiarygodne informacje, często o charakterze plotkarskim, zawierające znaczny ładunek sensacji, zyskuje sobie szybko dużą popularność, a tym samym wzmocnienie pozycji w ramach Zarządu Regionalnego.
W odczuciu wielu grup opozycyjnych i ich zwolenników, pozycja K.MORAWIECKIEGO została wzmocniona wszczętym przez Prokuraturę Wojewódzką we Wrocławiu - śledztwem w sprawie naruszenia art. 133 kk[2/].
Proces sądowy przekształcił się w formę manifestacji pseudopatriotycznej. Pod naciskiem opinii publicznej - w warunkach postępującej anarchizacji - uchylono wobec K. MORAWIECKIEGO środek zapobiegawczy w postaci aresztu tymczasowego i od listopada 1981 r. odpowiadał z wolnej stopy.
Osoba K. MORAWIECKIEGO była w tym okresie silnie eksponowana w materiałach propagandowych NSZZ „S".
Proces nie został zakończony z uwagi na wprowadzenie 13 grudnia 1981 r. stanu wojennego.
W momencie wprowadzania stanu wojennego nie zdołano internować K. MORAWIECKIEGO, który rozpoczął nielegalną działalność konspiracyjną w ramach powstałego na początku 1982 r. Regionalnego Komitetu Strajkowego NSZZ „S" Dolny Śląsk, na czele

---

2/ Art. 133 kk : Kto publicznie nawołuje do czynów skierowanych przeciwko jedności sojuszniczej Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej z państwem sprzymierzonym albo takie czyny, publicznie pochwala, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

IPN BU 001708/3369

którego stał Władysław FRASYNIUK. Do czerwca 1982 r. K. MORAWIECKI działał głównie jako organizator i kierownik pionu poligraficzno-kolporterskiego, pełniąc jednocześnie funkcję zastępcy Wł. FRASYNIUKA. Od początku ukonstytuowania się RKS deklaruje się jako zwolennik b. radykalnej działalności, przez co stopniowo tworzy opozycję wobec swojej osoby w kręgach kierowniczych powstających struktur konspiracyjnych na terenie Wrocławia.

Od początku działalności konspiracyjnej K.MORAWIECKI wypowiadał się za stosowaniem b. ostrych form walki, ujawniając się również jako zwolennik stosowania terroru politycznego. Na tym tle doszło do istotnych rozbieżności z Wł. FRASYNIUKIEM.

Pogłębiające się rozdźwięki na tle taktyki działania doprowadzają do stopniowego rozluźniania przez K. MORAWIECKIEGO więzów organizacyjnych i rozpoczęcia wydawania nowego pisma pt. „Solidarność Walcząca", organu nowej, niezależnej grupy konspiracyjnej pn. „Porozumienie Solidarności Walczącej".

K.MORAWIECKI przechwycił znaczne ilości sprzętu poligraficznego, zespoły drukarskie oraz znaczną część uczestników działalności konspiracyjnej.

IPN BU 001708/3369

10

Za faktyczną datę powstania „Solidarności Walczącej" należy przyjąć 13 czerwca 1982 r., kiedy to na łamach nowopowstałego nielegalnego czasopisma pt. „Solidarność Walcząca", ogłoszona została „deklaracja ideowo-programowa", autorstwa K. MORAWIECKIEGO.

W okresie czerwiec - listopad 1982 r. organizacja konspiracyjna, kierowana przez K. MORAWIECKIEGO, występowała pn. „Porozumienie Solidarności Walczącej". W tym okresie K. MORAWIECKI powołał, jako organ kierowniczy tzw. Radę Solidarności Walczącej oraz podjął szereg przedsięwzięć organizacyjnych mających na celu przechwycenie jak największej ilości osób, zaangażowanych w działalność konspiracyjną w ramach układów organizacyjnych Regionalnego Komitetu Strajkowego. Od listopada 1982 r. dla podkreślenia całkowitej odrębności od RKS Dolny Śląsk, organizacja przyjęła nazwę „Solidarność Walcząca".

W udzielanych wywiadach K. MORAWIECKI określa „SW" jako organizację społeczno-polityczną, powstałą w wyniku braku skutecznej taktyki walki TKK, biernej, wyczekującej strategii podziemia „S".

IPN BU 001708/3369

2. Założenia programowe.

Od czerwca 1982 r. na łamach nielegalnych czasopism wydawanych przez organizację „SW" ukazało się szereg artykułów o charakterze propozycji programowych, które w efekcie doprowadziły do sformułowania programu działania tej organizacji.

We wstępie do programu organizacja ta następująco wyjaśnia swoją nazwę :

- „... Dlaczego Solidarność ? ..." - aby przywrócić niezależną i samorządną „Solidarność", aby nie było „... równych i równiejszych...", „... posłusznych roboli i wszechwładnych towarzyszy..." ;

- „... Dlaczego walka ? ..." - aby zwyciężyć, aby przywrócić zdeptane prawa obywateli i narodu, aby nie dać się zniewolić, aby nie zatracić się w biernym oporze, lecz wspomagać go czynem..."[1/].

„Solidarność Walcząca" za swoją powinność uważa „... służbę narodowi polskiemu w jego dążeniu do niepodległości i demokracji...", a za cel „... wolną i niepodległą Rzeczpospolitą

1/ Manifest „Solidarności „SW" opublikowany 13 grudnia 1982 r.

IPN BU 001708/3369

12

Solidarną, solidarność między ludźmi i narodami...". Jako swojego przeciwnika określa .... solidarny komunistyczny system ciemiężący i degradujący ludzi, myśli i narody...", a sojusznika .... każdego kto zabiega o prawdę, wolność i demokrację...".

„Solidarność Walcząca" odrzuca jakiekolwiek porozumienie z władzą i reprezentowany przez nią system, **ponieważ :**

.... a/ ta władza łamie wszelkie porozumienia, tak jak złamała umowy społeczne z sierpnia 1980 r.,

b/ społeczeństwo nie ma porozumiewać się z narzuconą władzą, ale ma sobie władzę w demokratyczny sposób wybrać...".

W „Manifeście Solidarności „SW" opublikowanym w dniu 13 grudnia 1982 r., określając cele działania w słowach „Co, dlaczego i jak", stwierdzono :

1. .... Co ? - Solidaryzm - nowy ład społeczny, którego wizja powstaje w wyniku odrzucenia zarówno kapitalizmu, utożsamianego z prywatą, jak i komunizmu, utożsamianego z totalitaryzmem.

IPN BU 001708/3369

13

Solidaryzm - ustrój, który dba o interesy jednostki i o ich wspólną z interesami ogółu realizację.

Ustrój ten przyjmuje zasady i instytucje życia zbiorowego konieczne do tego, aby wszyscy poczuli się obywatelami, a więc :

a/ parlamentarne rządy wyłaniane w wolnych wyborach spośród kandydatów ścierających się partii i programów politycznych,

b/ rynkową gospodarkę z wykluczeniem wielkiej własności środków produkcji, opartą o pracownicze samorządy, jako podstawową formę zarządzania zakładami pracy,

c/ swobodę słowa i zrzeszeń,

d/ terytorialne samorządy wybierane i odpowiedzialne przed mieszkańcami danego terenu,

e/ niezawisłe sądownictwo,

f/ niezależny związek pracowniczy, jednoczący na zasadach dobrowolności ludzi pracy wszystkich zawodów...".

Manifest „Solidarności" można określić sztandarowym dokumentem programowym „SW", gdzie jako cel perspektywiczny, zasadniczy, wymienia się

IPN BU 001708/3369

utworzenie „Rzeczpospolitej Solidarnej".
Nowy ustrój, zwany w dokumentach grupy „Solidaryzmem", K. MORAWIECKI prezentuje następująco :

„... Solidaryzmem nazwaliśmy ustrój oparty na demokracji, różnorodności /pluraliźmie/ i samorządności, respektujący podstawowe prawa rozwoju ekonomicznego : wymianę i konkurencję rynkową, z ograniczeniami nałożonymi na prywatną władzę pieniądza i na władzę państwową. Tę ostatnią ma ograniczać niezależny związek pracowniczy /lub federacja takich związków/. Demokratyczna reprezentacja tego związku na szczeblu krajowym, będzie dodatkowym rodzajem władzy w państwie - władzą pracowniczą. Przedstawicielstwa związku na różnych szczeblach stanowić będą formy obrony społeczeństwa przed dominacją państwa i jego instytucji : administracji, wymiaru sprawiedliwości, milicji i wojska. Powyższa wizja ma uzasadnienie : odpowiada funkcjonującej w tradycji i praktyce europejskiej zasadzie kontrolowania władzy przez społeczeństwo, z jednej strony poprzez jej demokratyczny wybór, a z drugiej poprzez stosowanie trójpodziału na władzę : ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Wizja ta ma też swój pierwowzór :

IPN BU 001708/3369

NSZZ „S", związek z którym musiała się liczyć nawet tak zmonopolizowana i wszechwładna władza jak komunistyczna. I dlatego robiła wszystko i robi wszystko, aby zniszczyć ją jako organizację, ideę i symbol. /.../ Solidaryzmu nie traktujemy jako dogmatu, jako ostatecznego wzorca. /.../ Traktujemy go jako kierunek ewolucji społecznej, leżący na tej drodze, która prowadzi do materialnego i duchowego awansu osób i narodów. Nie poprzez indywidualny sukces osiągnięty kosztem słabszych, ani poprzez kolektywistyczne zrównanie wszystkich. Poprzez rozwój osiągany w osobistej i zbiorowej konkurencji wysiłku, pracy i talentów, ale rozwój wspólny, właśnie solidarny..." 2/.

Na łamach jednego z numerów „Biuletynu Dolnośląskiego" opublikowano wypowiedź Alfreda B. GRUBY /prawdopodobnie pseudonim/, który wyjaśnia istotę „Rzeczpospolitej Solidarnej". Stwierdza on, że społeczna aktywizacja może doprowadzić do „wyzwolenia" Polski.

Jako główną przeszkodę w realizacji tego celu GRUBA wymienia **„totalitarne państwo"**.

2/ Manifest „Solidarności".

IPN BU 001708/3369

16

Pisze : „ /.../ Jedną z podstawowych sprzeczności naszego czasu jest konflikt interesów między państwem rozumianym jako organizacja, a społeczeństwem na którym jest ono zbudowane. /.../ Państwo ma swoje interesy i swoje własne cele. Nadrzędnym jest stałe powiększanie swojej władzy, stałe poszerzanie zakresów życia społecznego poddanych jego kontroli. Cel ten jest sprzeczny z dążeniami społeczeństwa, gdyż ludzie nie chcą być nadmiernie ograniczani przez państwo i niepotrzebnie uzależniani od decyzji urzędów. /.../. W naszym systemie sytuacja jest jasna : państwo całkowicie kontroluje społeczeństwo. /.../. Idea solidaryzmu to właśnie idea zjednoczenia się społeczeństwa, realnej przeciwwagi dla potęgi państwa. /.../ Z tych powodów przyszła Rzeczpospolita, Polska naszych marzeń, powinna być Rzeczpospolitą Solidarną, to znaczy powinna w niej istnieć ogólnospołeczna organizacja broniąca ją przed zakusami państwa, choćby było ono najbardziej demokratyczne".[3/]

Ustrój społeczno-polityczny pn. „Solidaryzm" propagowany przez ideologów „SW" , jest połączeniem różnych koncepcji doktrynalnych, głównie

---

3/ Alfred B. GRUBA : Jaka Polska ? Dlaczego Rzeczpospolita Solidarna ? - „Biuletyn Dolnośląski", nr 6/46 z lipca 1983 r., s. 3 - 4.

IPN BU 001708/3369

liberalno-burżuazyjnych i socjaldemokratycznych oraz próbą wykorzystania koncepcji solidarystycznych.

Dla przypomnienia : „Solidaryzm" jest kierunkiem społeczno-politycznym, głoszącym naturalną wspólnotę interesów różnych grup społecznych w państwie, niezależną od klasowego charakteru tych interesów. Rozwinął się w 2 połowie XIX w. we Francji /teoretycy : E. DURKHEIM, L.DUGUIT, L.BURGEOIS, Ch. GIOLE i inni/. W XX wieku stał się jednym z głównych nurtów ideologii burżuazyjnych i drobnomieszczańskich partii politycznych.

Współcześnie koncepcje solidaryzmu mają charakter antymarksistowski i antykomunistyczny. Zmierzają one do zatarcia istoty konfliktów społecznych i politycznych w społeczeństwie kapitalistycznym oraz do utrzymania istniejącego porządku społecznego w imię rzekomej wspólnoty interesów wszystkich członków danego społeczeństwa.
Ta krótka, leksykalna definicja „solidaryzmu" świadczy o wyraźnej zbieżności obu koncepcji. Różnice, i to nieznaczne, tkwią wyłącznie w nazewnictwie. Istota jest wspólna : likwidacja „totalitaryzmu" na rzecz „pełnej demokracji, równości i sprawiedliwości".

IPN BU 001708/3369

18

Koncepcja „solidaryzmu", proponowana na Zachodzie, prezentuje jednostronny, wypaczający rzeczywistość obraz pewnych obiektywnych tendencji rozwojowych współczesnych państw burżuazyjnych.
Jej twórcy, zafascynowani cywilizacyjną nowoczesnością współczesnego kapitalizmu, nie dostrzegają podstawowej jego sprzeczności, jaką jest antagonistyczny stosunek kapitału do pracy najemnej. Nie dostrzegają też zacofania społecznego kapitalizmu i jego następstw - okresowych recesji, kryzysów koniunkturalnych i narastającego bezrobocia. Proponowany przez „SW" model ustrojowy jest również łudząco podobny do tradycyjnych koncepcji socjaldemokratycznych, a szczególnie do jednej z nich : „demokratycznego socjalizmu". Uznaje on, że społeczeństwo kapitalistyczne jest „wolne", złożone nie z klas antagonistycznych lecz z różnych grup ludności, w różnym stopniu zainteresowanych w „sprawiedliwości społecznej" i „wolności". Hasła głoszone przez współczesną socjaldemokrację dotyczą m.in. „ochrony życia osobistego przed samowolą państwa", „swobód obywatelskich", „przedstawicielstw ludowych pochodzących z wolnych wyborów", „równości wszystkich obywateli wobec prawa", czy „systemu niezależnego sądownictwa".

Należy również wskazać na zbieżność programu „SW" z deklaracją Rady Międzynarodówki Socjalistycznej.

IPN BU 001708/3369

18

W 1962 r. Rada Międzynarodówki Socjalistycznej uchwaliła deklarację „Świat dzisiejszy - socjalistyczna perspektywa". Dokument ten zakłada „wolność" i „równość" w sferach : ekonomicznej, politycznej i duchowej. Chodzi tu więc o „wolność", „sprawiedliwość" i „solidarność" we wszystkich płaszczyznach ludzkiej aktywności. Program ten akcentuje „wolność" życia duchowego, czyli „współpracę ludzi wolnych i wspólną odpowiedzialność na zasadzie równości" 4/. Deklaracja ta znalazła odbicie w programie MORAWIECKIEGO.

Na uwagę zasługuje też zachodni liberalizm, którego założenia zostały powielone w koncepcjach programowych wrocławskiej grupy.

Jednym z założeń zachodniego liberalizmu jest teza uwolnienia własności prywatnej od wszelkich ograniczeń wynikających z reglamentacji państwowej. Należy stwierdzić, że zachodnim liberałom, jak również MORAWIECKIEMU i jego grupie, chodzi o maksymalne zmniejszenie wpływu państwa na życie polityczne, ekonomiczne i społeczne. Zarówno jedni, jak i drudzy, nie dostrzegają podstawowej funkcji państwa jaką jest ochrona interesu klasy panującej.

4/ Szerzej na temat „demokratycznego socjalizmu" - Janusz W. GOŁĘBIOWSKI : Ideologia i polityka współczesnej socjaldemokracji, W-wa 1974 r., s. 126 - 143.

BIBLIOTEKA
Wyższej Szkoły Oficerskiej
im. F. Dzierżyńskiego MSW
w Legionowie
Nr ewid. 3566/XV

IPN BU 001708/3369

W kapitaliźmie jest to ochrona kapitału monopolistycznego dla utrwalenia jego panowania, zaś w socjaliźmie - ochrona interesów ludzi pracy. Zasadnicza różnica polega jednak na tym, że w kapitaliźmie państwo chroni przede wszystkim nielicznych posiadaczy środków produkcji i kapitału, zaś w socjaliźmie - broni interesów przeważającej części społeczeństwa, jaką jest klasa robotnicza i chłopska.

Program budowy „Rzeczpospolitej Solidarnej" zaprezentował się jako kolejne powielenie starych opozycyjnych programów KSS-KOR i KPN, opartych wcześniej również na wymienionych teoriach burżuazyjnych.

W odróżnieniu od swych poprzedników, K.MORAWIECKI roztaczając „nęcącą" wizję, proponuje i konsekwentniej prezentuje praktyczne sposoby ich realizacji. W sferze wewnętrznej ma być to „społeczna aktywność" organizacyjna i propagandowa, tj. tworzenie komórek „Solidarności Walczącej" dla wzmocnienia wpływów w różnych środowiskach, a tym samym także młodzieżowych. 5/

5/ Młodzieżowa Deklaracja „Solidarności", tzw. Rady Młodzieżowego Ruchu Oporu „Solidarności Walczącej", w „Biuletynie Dolnośląskim", nr 5/63 z maja - czerwca 1985 r., s. 7.

IPN BU 001708/3369

W sferze zewnętrznej natomiast międzynarodowa solidarność dla stworzenia „właściwych" warunków rozwoju krajom chcącym „wybić się na demokrację". W związku z powyższym K.MORAWIECKI proponuje utworzenie Organizacji Wolnych Demokratycznych Narodów, która przemawiałaby w imieniu swych narodów dla „ocalenia duchowego i materialnego wzrostu naszej cywilizacji". 6/

W latach następnych widoczna jest radykalizacja poglądów członków organizacji „SW". Radykalizacja ta prezentowana jest wyraźnie w publicystyce, zamieszczanej na łamach nielegalnych czasopism tej struktury, bez praktycznej realizacji.

O postępującej radykalizacji poglądów świadczą m.in. następujące przykłady :

W artykule pt. „Morze milczy, my działamy" 7/ - stwierdza się :

„... jesteśmy organizacją konspiracyjną, dlatego jesteśmy skazani na elitarność /.../, trzeba uderzać w podstawy systemu. Najpierw słabo, potem coraz silniej, w miarę rozwoju techniki

---

6/ K.MORAWIECKI : Jaki świat ? w "Biuletynie Dolnośląskim" nr 5/63, s. 2.

7/ "Solidarność Walcząca" - Wrocław, nr 4/97 z 17 - 24.02.1985 r.

IPN BU 001708/3369

i nabierania doświadczeń. Powinniśmy stosować przemoc przeciwko rzeszom służącym zniewoleniu społeczeństwa przez państwo...".

Natomiast w artykule pt. „Działanie - tak, ale jakie ?" 8/ - sformułowano tezę o istnieniu potrzeby tworzenia komórek, które w sytuacji kryzysu międzynarodowego, zdolne byłyby - w przypadku potrzeby - do podjęcia walki zbrojnej.

Program „SW" nie wyróżnia się oryginalnością na tle innych grup i nurtów opozycji antyustrojowej. Są one również eksponowane w tekstach J.KURONIA. Przykładem tego są następujące stwierdzenia zawarte w „Zasadach ideowych i programie Solidarności Walczącej", wydanych w czerwcu 1987 r. przez Agencję Wydawniczą „SW" :

„... Wszystkie narody mają prawo do niepodległości. Suwerenna wola narodu winna określać formy własnej państwowości, ustrój i związki z innymi narodami /.../ Polacy /.../ mają /.../ niezbywalne, ciągle niespełnione prawo do niepodległej Polski..." 9/.

8/ „Myśli" - Wrocław, nr 5 - styczeń 1985 r.

9/ „Zasady ideowe i program SW" - 1987 r., s. 6.

IPN BU 001708/3369

„.... Chodzi w szczególności o to /.../ żeby do tego, co może być zrobione dzięki samoorganizacji na szczeblu lokalnym i sąsiedzkim, w zespole pracowniczym, czy w grupie towarzyskiej, nie angażować machiny państwowej /.../. Bez samorządów nawet demokratycznym rządom grozi społeczne wyobcowanie..." 10/.

„.... Chcielibyśmy, żeby w tym /nowym/ ustroju przyjęty w nowożytnej kulturze trójpodział na władzę ustawodawczą, wykonawczą i niezawisłą władzę sądowniczą, był uzupełniony władzą typu samorządowego - terytorialną, związkową, pracowniczą /.../. Takie samorządowe uzupełnienie władzy pracowniczej powiększyłoby zakres uczestnictwa obywateli w sprawach publicznych, wzmocniłoby więzi społeczne..." 11/.

W dokumencie pt. „Zasady ideowe i program SW", bardzo silnie akcentowana jest współczesna myśl społeczno-polityczna kościoła katolickiego, zwłaszcza Jana Pawła II, np. :

„.... W dłuższej perspektywie trwać, rozwijać się, pomnażać wartości, mogą tylko takie społeczności, których członkowie gotowi są do działań i wyrzeczeń w imię wspólnego dobra. Tylko takie, za którymi

---

10/ „Zasady ideowe i program SW" - 1987 r., s. 7.

11/ „Zasady ideowe i program SW" - 1987 r., s. 12.

IPN BU 001708/3369

stoi siła i słuszność tego, co wyznają, głoszą i stosują..." 12/.

„... Idea solidarności stanowi przeniesienie chrześcijańskiego przykazania miłości bliźniego na wzajemne stosunki między grupami społecznymi i między jednostką a wspólnotą..." 13/.

W programie „SW" wyraźnie akcentowane są związki z ideami „Solidarności" z okresu jej legalnego działania, np. :

„... Każdemu przysługuje prawo do życia, wolność osobista, swoboda wiary i przekonań, prawo do nieskrępowanej pracy, inicjatyw produkcyjnych i twórczości, swoboda zrzeszania się. Prawa człowieka obowiązują każdą społeczność..." 14/.

„... Bezpośrednio wzięliśmy się ze wspaniałego ruchu społeczno-narodowego w Polsce - z Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność"..." 15/.

Oprócz inspiracji korowskich, kościelnych, „solidarnościowych", odnaleźć można w „Zasadach ideowych i programie „ SW " hasła pacyfizmu, wątki ekologizmu itd.

12/ "Zasady ideowe i program SW" - 1987 r., s. 7.
13/ Tamże, s. 13.
14/ -"- s. 6.
15/ -"- s. 15.

IPN BU 001708/3369

3. Cele i zadania „Solidarności Walczącej".

Celem tej organizacji jest zmiana systemu politycznego w kraju. Przewodniczący „SW" oficjalnie głosi „... chcemy tę władzę pozbawić władzy...", „... Nie chcemy porozumienia z władzą obcego nadania...", i zapowiada zmiany poprzez „... stopniowe odbieranie władzy komunistom, poszerzenie samorządności zakładów państwowych tak, aby w końcu przeszły na własność rad pracowniczych...".

Osiągnięcie celu możliwe jest - według K.MORAWIECKIEGO - drogą kształtowania społecznej i narodowej świadomości, walki o prawa obywatelskie i niepodległość. Efektem tej walki będzie nie tylko powrót do legalnej i niezależnej działalności związkowej, ale dysponowanie własnym programem telewizyjnym, wprowadzenie wymiennej waluty, swobód dla prywatnego handlu i przedsiębiorczości.

K.MORAWIECKI podkreśla, że organizacja „SW" winna swoimi działaniami m.in. podtrzymywać moralną kondycję społeczeństwa, którą można będzie wykorzystać w „... kolejnym zakręcie historii...".

Wiele uwagi poświęca systematycznemu umacnianiu pozycji „Solidarności Walczącej",

IPN BU 001708/3369

zmierzającej do osiągnięcia takiego stopnia niezależności politycznej, która pozwoli na „... przeszkodzenie w ekonomicznym wyzysku i propagandowym ogłupianiu społeczeństwa...".

Przywódca „SW" twierdzi, że nie posiada programu poprawy sytuacji ekonomicznej w Polsce, ponieważ - jego zdaniem - jest to niemożliwe w komuniźmie. 1/

Kierownictwo „SW" zmierza zdecydowanie do przechwycenia najbardziej radykalnych przedstawicieli b. NSZZ „S" i utworzenia organizacji ogólnokrajowej.

K.MORAWIECKI swoje idee zamierza propagować nie tylko w Polsce, lecz również w innych krajach socjalistycznych, gdzie planuje utworzyć grupy „Solidarności Walczącej".

W dalszej perspektywie „SW" „... zmierzać będzie do pokonania komunizmu, stworzenia wolnej i niepodległej Rzeczpospolitej, złączoną solidarnością ludzi i narodów...".

1/ „Libertas"- kwartalnik społeczno-polityczny, ukazuje się od 1984 r. w Paryżu, w ramach wydawnictwa „Spotkania". Redaktorem naczelnym pisma „Libertas" jest Piotr JEGLIŃSKI. W jednym z wywiadów opublikowanym w nr 7/86 kwartalnika „Libertas" K. MORAWIECKI ogólnie stwierdza, że program „SW" ma charakter eklektyczny, zapożycza poglądy z trzech elementów : chrześcijańskiego, liberalnego i socjalistycznego.

IPN BU 001708/3369

K. MORAWIECKI podkreśla w wielu swoich publikacjach, że „... organizacja, którą kieruje, stawia sobie za zadanie pokonanie komunizmu, wywalczenie wolnej Rzeczypospolitej Solidarnej..." 2/.
W osiągnięciu swych celów nie wyklucza stosowania metod i środków na pograniczu terroru i dywersji.

2/ Artykuł K.MORAWIECKIEGO pt. „Wczorajsze analogie i dzisiejsze szanse" - „Libertas", nr 8/87, s. 12.